

מבוא לתורת החבורות תרגיל 10

1. תהי G חבורה שפועלת על קבוצה X כך שיש $x \in X$ עם: $|orb(x)| = 2$. הוכיחו שיש ב- G תת חבורה נורמלית.

2. תהי G חבורה מסדר 77 הפועלת על קבוצה X בת 6 איברים. הוכיחו שהפעולה טריוויאלית.

כל מסלול צריך לחלק את הגודל של G . אף מספר בין 2 ל 6 לא מחלק את 77 ולכן כל המסלולים הם באורך 1 כלומר הפעולה טריוויאלית

$$g * x = x$$

3. תהי $\pi = (1, 2, 3, 4) (5, 6, 7) (8, 9, 10) \in S_{10}$. חשבו את סדר המרכז $|C_{S_{10}}(\pi)|$. המרכז $C_{S_{10}}(\pi)$ הוא המייצב לגבי פעולת ההצמדה של S_{10} על עצמה. המסלול הוא מחלקת הצמידות של π , וידוע לנו כי

$$|conj(\pi)| = [S_{10} : C_{S_{10}}(\pi)] = \frac{|S_{10}|}{|C_{S_{10}}(\pi)|}$$

ולכן מספיק לחשב כמה תמורות צמודות ל- π ב- S_{10} . אך מחלקות צמידות ב- S_n נקבעות לפי מבנה המחזורים. כמה מחזורים יש מן המבנה $(4, 3, 3)$? ודאו שאתם יודעים לפתור את השאלה הקומבינטורית הזו ולקבל:

$$\begin{aligned} |C_{S_{10}}(\pi)| &= \frac{|S_{10}|}{|conj(\pi)|} = \frac{10!}{\binom{10}{4}(4-1)!\binom{10-4}{3}(3-1)!\binom{6-3}{3}(3-1)!\frac{1}{2!}} \\ &= \frac{10!}{\frac{10!}{4!6!} 3! \frac{6!}{3!3!} 2! \frac{3!}{3!0!} 2! \frac{1}{2!}} = 72 \end{aligned}$$

4. מצאו את הגדלים של מחלקות הצמידות בחבורה D_5 . (רמז: אין צורך למצוא את מחלקות הצמידות במפורש)

5. תהי G חבורה ו $H \leq G$ תת חבורה. נסמן: $N_G(H) = \{g \in G : gH = Hg\}$ ה"מנרמל" של H ב G . זוהי תת חבורה. הוכיחו: מס' תת החבורות של G הצמודות ל H שווה ל $[G : N_G(H)]$. (רמז: G פועלת על תת החבורות שלה ע"י הצמדה)

6. רוצים לבנות צמיד בעל 16 חרוזים מחרוזים ב2 צבעים. כמה צמידים כאלו אפשר לבנות? (רמז: הלמה של ברנסהייד)

7. רוצים לבנות לוח משבצות בגודל 4×4 ולצבוע כל משבצת בשחור או לבן. 2 לוחות נקראים שווים אם אפשר להגיע מאחד לשני ע"י סיבוב. כמה לוחות כאלו יש?